

Ulaştırma Bakanlığından:

TİCARİ HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ YÖNETMELİĞİ
(SHY-6A)

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, iç ve dış hatlarda tarifeli veya tarifersiz seferlerle ücret karşılığında yolcu veya yük taşımak üzere kurulmuş veya kurulacak kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere ait işletmelerin ticari hava taşımacılık faaliyetleri sırasında uyması gereken teknik, idari ve mali esaslar ile bu işletmelerde bulunacak yönetici ve teknik personelin nitelik ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; ticari hava taşımacılığı yapmak üzere kurulmuş veya kurulacak Havayolu, Hava Kargo ve Hava Taksi İşletmeciliği yapmak için başvuracak veya halihazırda bu işletmeciliği yapan gerçek veya tüzel kişilerde aranacak şartları, izin ve işletme ruhsatı verilmesi ile ruhsat sahibi işletmelerin faaliyetlerinde uymak zorunda bulunduğu usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak;

(2) 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Şikago'da 7/12/1944'te Akit ve İmza Edilmiş Olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun ve üyesi olduğumuz uluslar arası kuruluşların havacılık mevzuatı esas alınarak,

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ana meydan: İşletmenin genel merkezinin yerleşik olduğu mahalli,
- b) Bakan: Ulaştırma Bakanını,
- c) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- ç) Bölgesel hava taşımacılığı: Koltuk kapasitesi en az yirmi en fazla doksan dokuz olan uçaklar ile iç veya dış hatlarda yapılan ticari hava taşımacılığını,
- d) DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,
- e) ECAC: Avrupa Sivil Havacılık Konferansını,
- f) FDM: Uçuş veri izlemesini,
- g) FODA: Uçuş operasyonları veri analizini,
- ğ) Ferry uçuş: Bir hava aracının yolcu ve ticari yük taşımaksızın, satın alınması veya kiralanmasında tescil işlemleri yapılmadan yurda getirilmesi ile bakım amaçlı ve Genel Müdürlükçe uygun görülen diğer durumlarda, hava aracının uçuşa elverişliliğini korumak şartıyla yapılan teknik amaçlı uçuşları,
- h) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- ı) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

- i) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredibilme kabiliyetine sahip, her türlü hava aracını,
- j) Havacılık işletmeleri: Türk tescilli hava araçları ile ticari sivil havacılık faaliyetlerinde bulunan tüm işletmeleri,
- k) Helikopter: Belli bir piste ihtiyaç göstermeksizin karada ve denizde bir noktaya inen kalkan, motor gücü ile seyreden, havadan ağır hava aracını,
- l) IATA: Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliğini,
- m) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- n) IOSA: IATA Operasyonel Güvenlik Denetimini,
- o) İMKB: İstanbul Menkul Kıymetler Borsasını,
- ö) İstasyon: İşletmecinin hava aracı işletimi ile ilgili faaliyetlerini gerçekleştirdiği ve hizmetlerini kullandığı tüm yerleri,
- p) İşletme ruhsatı: Havayolu işletmecilerine ticari uçuş yapabilmeleri için Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce verilen belgeyi,
- r) İşletmeci: Ticari uçuş yapmak üzere Genel Müdürlük' ten işletme ruhsatı almış gerçek ve tüzel kişileri,
- s) JAA: Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliğini,
- ş) Kaptan Pilot: Uçuş süresince uçağın her türlü hareketinden sorumlu ve belirli ehliyete sahip pilotu,
- t) Kargo uçağı: Tamamı yük taşımak için düzenlenmiş uçağı,
- u) Koltuk Kapasitesi: Onaylı tip sertifikasında belirtilen azami koltuk sayısını,
- ü) Kontrol: Hava aracı/hava aracı komponentinin onaylanmış standartlar ile uygunluğunun denetlenmesini,
- v) Teknik Denetçi: Genel Müdürlük tarafından işletmecinin denetimlerini gerçekleştirmek için yetkilendirilmiş personeli,
- y) Ticari hava aracı: Ticari uçuş yapmak üzere Genel Müdürlükçe tescil edilmiş ve performans limitleri bu Yönetmelikte belirtilen limitleri ve özellikleri taşıyan hava araçlarını,
- z) Ticari uçuş: Ücreti karşılığı yolcu, yük ve posta taşımak üzere yapılan uçuşları,
- aa) Uçak: Havadan ağır, motor gücü ile seyreden kara, deniz veya kara ve denize inip kalkabilen hava aracını,
- bb) Uçuş ekibi: Hava aracının sevk ve idaresinden sorumlu pilotlar ve uçuş mühendisleri ile hizmetlerden sorumlu kabin memurlarını,
- cc) Yedek Hava Alanı: İnilmesi tasarlanan hava alanına iniş yapmanın uygun olmaması halinde, uçuşun yöneltileceği uçuş planında belirtilen hava alanını;

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile ülkemizin üyesi bulunduğu Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ KISIM Genel Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM Esas Mukavele, Şirket Türü ve İştigal Konusu

Esas mukavele

MADDE 5 – (1) İşletmeci, 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu gereğince ticaret siciline tescilini yaptırmak ve esas mukavelesini hazırlayarak yayımlamak ve bunların noter tasdikli suretini Genel Müdürlüğe sunmak zorundadır.

Şirket türü

MADDE 6 – (1) Koltuk kapasitesi yirmi ve daha fazla olan hava araçları ile ticari faaliyette bulunacak yolcu veya kargo taşımacılığı yapacak işletmelerinin Anonim Şirket olarak kurulması ve işletme süresince bunu muhafaza etmesi zorunludur.

İştigal konusu

MADDE 7 – (1) Koltuk kapasitesi yirmi ve daha fazla olan hava araçları ile ticari faaliyette bulunacak işletmecilerin esas mukavele ve ticari tescillerinde işletmenin iştigal konusu olarak, havacılık ve havacılıkla bağlantılı işler dışında bir çalışma alanına yer verilemez.

İKİNCİ BÖLÜM Hisse Durumu, Hisse Devri, Dolaylı Pay Sahipliği, Birleşme Bölünme ve Devralmalar, Kurucu Ortaklar, Hissedarlar, Dolaylı Ortaklar ve Temsile Yetkili Yöneticiler

Hisse durumu

MADDE 8 – (1) Ticari hava taşıma işletmeciliği yapacak şirketlerin hisselerinin en az %51' inin nama yazılı olması, şirketi idare ve temsil etmeye yetkili olanların çoğunluğunun Türk vatandaşı olması ve şirket ana sözleşmesine göre çoğunluk hissesinin Türk ortaklarda bulunması zorunludur. Ancak, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(2) İMKB'de işlem gören hisseler için ticari hava taşımacılığı yapacak işletmelerin hisselerinin %51'inin nama yazılı olması şartı aranmaz.

Hisse devri

MADDE 9 – (1) Ön izin alan veya işletme ruhsatına sahip olan işletmelerin, mevcut hissedarlarından herhangi birisinin; nama yazılı hissesinin tamamını veya bir kısmını devretmesi, mevcut hisse oranını artırması işlemleri yapılmadan önce, Genel Müdürlükten izin alınması zorunludur. Ancak, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri saklıdır. İşletmeler tarafından, hisselerinin İMKB'de halka arzından önce Genel Müdürlükten izin alınır.

(2) Hisse devredilecek yeni pay sahibinden, kuruluş aşamasında kuruculardan ve hissedarlardan istenen tüm bilgi ve belgeler istenir.

Dolaylı pay sahipliğinin tespiti

MADDE 10 – (1) Genel Müdürlükçe gerekli görülmesi halinde; koltuk kapasitesi yirmi ve daha fazla olan hava araçları ile işletmecilik yapacak olan işletmecilerin sermayesindeki dolaylı pay sahipliği, işletmede pay sahibi bulunan veya pay devralacak tüzel kişi ortaklıklar ile varsa bunların tüzel kişi ortaklarının ortaklık yapıları zincirleme bir suretle gerçek kişilere ulaşıncaya kadar tespit edilebilir.

Birleşme, bölünme ve devralmalar

MADDE 11 – (1) Ön izin alan veya işletme ruhsatına sahip olan işletmecilerin, diğer bir işletmeci ile birleşmesi veya bütün aktif ve pasiflerini diğer bir işletmeciye devretmesi, bütün aktif ve pasifleri ile diğer bir işletmeciye devralması veya hava taşımacılık faaliyetlerinin bölünmesi işlemleri yapılmadan önce Genel Müdürlükten izin alınması zorunludur.

Kurucu ortaklar, hissedarlar, dolaylı ortaklar, temsile yetkili yöneticiler

MADDE 12 – (1) İşletmenin gerçek ve tüzel kişi kurucu ortakları, IMKB’de işlem gören hisseleri hariç mevcut gerçek ve/veya tüzel kişi hissedarları ile tüzel kişi hissedarların dolaylı paya sahip gerçek kişi hissedarlarının, tüzel kişiliğini temsile yetkili yöneticilerinin;

a) Ticari Hava Taşıma İşletmeciliği faaliyetinde bulunurken müflis veya konkordato ilan etmiş olması,

b) İşletme ruhsatı iptal edilmiş herhangi bir havayolu şirketinde, işletme ruhsatı askıya alındığı tarihte doğrudan veya dolaylı olarak pay sahibi ve/veya yönetim kurulu üyesi veya form 4’ü sorumlu yönetici olması,

c) 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu’nun 18 inci maddesi kapsamına giren durumlar,

halinde izin verilmez.

ÜÇÜNCÜ KISIM Yetkilendirme Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM İşletmecilik Türleri, Hava aracı Sayıları ve Mali Yükümlülükler, Yetkilendirme Şartları

Tarifeli seferler

MADDE 13 – (1) İç ve/veya dış hatlarda tarifeli seferlerle ticari hava taşımacılığı yapacak işletmecilerin Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi zorunludur. Bu işletmelerin tarifeli seferler yapmak üzere yetkilendirilmelerinde;

a) Filosunda koltuk kapasitesi yüz ve daha fazla olan uçaklardan mülkiyet veya kiralık olmak üzere en az beş adet uçağın Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde adlarına kaydedilmiş olması gerekir.

b) Bu uçakların tümünün kiralık olması halinde işletmeciden üç milyon ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu alınır. İşletmeciden, mülkiyetinde bir uçak bulunması halinde toplam bir milyon beş yüz bin ABD doları, iki veya daha fazla uçağın bulunması halinde ise, kiralık uçaklar için toplam bir milyon ABD Dolarını aşmamak üzere uçak başına iki yüz elli bin ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu alınır. Ancak, uçakların tamamı mülkiyetinde olan işletmelerden, banka teminat mektubu alınmaz.

c) İşletmecinin bu maddede belirtilen ve teminat mektubu yerine kabul edilecek olan mülkiyetindeki iki uçağının, Türk Sivil Hava Aracı siciline geçirildiği tarih itibarıyla en fazla on beş (on beş dâhil) yaşında olması, işletme süresince uçuşa elverişliliğini koruması ve üzerinde herhangi bir ipotek, haciz gibi kısıtlamaların bulunmaması zorunludur. Bu koşulları sağlayamayan işletmeciler, bu fıkranın (b) bendindeki kiralık uçaklar için belirtilen banka teminat mektubunu üç ay içinde Genel Müdürlüğe vermek zorundadır.

ç) İşletmenin, mülkiyet veya kiralık ayrımı yapılmaksızın filusunda adına kayıtlı bulunan her bir uçak başına en az bir milyon ABD Doları karşılığı tamamı nakit ödenmiş sermayeye sahip olması zorunludur.

d) İşletmeci, filusunda bulundurması gereken uçak sayısı, teminat mektubu ve ödenmiş sermaye koşullarını yerine getirmesi halinde, filusunda daha az koltuk kapasitesine sahip hava aracı bulundurabilir. Bu hava aracı veya hava araçları için bu Yönetmelikte belirtilen koltuk kapasiteleri dikkate alınarak ödenmiş sermaye ile teminat mektubu ilave olarak aranır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına göre yetkilendirilen işletmeler tarifeli seferler ile birlikte tarifesiz seferler de yapabilirler.

Tarifesiz seferler

MADDE 14 – (1) İç ve/veya dış hatlarda tarifesiz seferlerle ticari hava taşımacılığı yapacak işletmecilerin Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi zorunludur. Bu işletmelerin tarifesiz seferler yapmak üzere yetkilendirilmelerinde;

a) Filosunda koltuk kapasitesi yüz ve daha fazla olan uçaklardan mülkiyet veya kiralık olmak üzere en az üç adet uçağın Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde adlarına kaydedilmiş olması gerekir.

b) Bu uçakların tümünün kiralık olması halinde işletmeciden bir milyon beş yüz bin ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu alınır. İşletmeciden, mülkiyetinde bir veya daha fazla uçak bulunması halinde ise, sadece

kiralık uçaklar için toplam bir milyon ABD Dolarını aşmamak üzere uçak başına iki yüz elli bin ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu alınır. Ancak, uçakların tamamı mülkiyetinde olan işletmelerden, banka teminat mektubu alınmaz.

c) İşletmenin, mülkiyet veya kiralık ayrımı yapılmaksızın filosunda adına kayıtlı bulunan her bir uçak başına en az bir milyon ABD Doları karşılığı tamamı nakit ödenmiş sermayeye sahip olması zorunludur.

ç) İşletmecinin bu maddede belirtilen ve teminat mektubu yerine kabul edilecek olan mülkiyetindeki bir uçağının, Türk Sivil Hava Aracı siciline geçirildiği tarih itibarıyla en fazla on beş (on beş dâhil) yaşında olması, işletme süresince uçuşa elverişliliğini koruması gerekir. Söz konusu uçakların üzerinde herhangi bir ipotek, haciz gibi kısıtlamaların bulunmaması zorunludur. Aksi takdirde, bu fıkranın (b) bendindeki kiralık uçaklar için belirtilen banka teminat mektubunu üç ay içinde Genel Müdürlüğe vermek zorundadır.

d) İşletmeci, filosunda bulundurması gereken uçak sayısı, teminat mektubu ve ödenmiş sermaye koşullarını yerine getirmesi halinde, filosunda daha az koltuk kapasitesine sahip hava aracı bulundurabilir. Bu hava aracı veya hava araçları için bu Yönetmelikte belirtilen koltuk kapasiteleri dikkate alınarak ödenmiş sermaye ile teminat mektubu ilave olarak aranır.

e) İşletmeye başlamadan önce iki uçağını Türk Sivil Hava Aracı Siciline kaydettirerek uçuş faaliyetlerine başlamak isteyen işletmeciye, Genel Müdürlük tarafından yayınlanan ücret tarifesinde yer alan işletme ruhsatı bedelini %50 fazlası ile ödemesi koşuluyla bir yıl süreli işletme ruhsatı verilir. Alınan tarife farkı hiçbir sebeple işletmeciye iade edilmez. Bu durumda işletmecinin, en geç bir yıl içerisinde diğer uçağını da Türk Sivil Hava Aracı Siciline kaydettirmesi zorunludur, aksi takdirde işletme ruhsatı iptal edilir.

Bölgesel hava taşımacılığı

MADDE 15 – (1) İç ve/veya dış hatlarda tarifeli veya tarifersiz seferlerle ticari hava taşımacılığı yapacak işletmecilerin Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi zorunludur. Bu işletmelerin yetkilendirilmelerinde;

a) Filosunda koltuk kapasitesi en az yirmi en fazla doksan dokuz olan uçaklardan mülkiyet veya kiralık olmak üzere en az iki adet uçağın Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde adlarına kaydedilmiş olması gerekir.

b) Bu uçakların tümünün kiralık olması halinde işletmeciden beş yüz bin ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu alınır. İşletmecinin, mülkiyetinde bir uçak bulunması halinde ise, sadece kiralık uçaklar için toplam üç yüz bin ABD Dolarını aşmamak üzere uçak başına yüz bin ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu vermesi zorunludur. Ancak, uçakların tamamı mülkiyetinde olan işletmelerden, banka teminat mektubu alınmaz.

c) İşletmelerin, filolarında yüz ve daha fazla koltuk kapasitesine sahip uçak bulundurmaya talep etmeleri halinde, bu Yönetmeliğin 13 üncü veya 14 üncü maddelerinde belirtilen işletmeciler için aranan koşulları sağlamaları zorunludur.

ç) İşletmenin, filosunda adına kayıtlı bulunan her bir uçak başına en az beş yüz bin ABD Doları karşılığı tamamı nakit ödenmiş sermayeye sahip olması zorunludur.

d) İşletmenin filosunda yer alan uçakların işletme süresince uçuşa elverişliliğini koruması gerekir. Söz konusu uçakların üzerinde herhangi bir ipotek, haciz gibi kısıtlamaların bulunmaması zorunludur. Aksi takdirde, bu fıkranın (b) bendindeki kiralık uçaklar için belirtilen banka teminat mektubunu üç ay içinde Genel Müdürlüğe vermek zorundadır.

e) İşletmeci, filosunda bulundurması gereken uçak sayısı ile teminat mektubu ile ödenmiş sermaye koşullarını yerine getirmesi halinde, filosunda daha az koltuk kapasitesine sahip hava aracı bulundurabilir. Söz konusu hava aracı veya hava araçları için bu Yönetmelikte belirtilen koltuk kapasiteleri dikkate alınarak ödenmiş sermaye ilave olarak aranır.

Hava taksi

MADDE 16 – (1) En fazla on dokuz koltuk kapasiteli hava araçlarıyla ticari hava taşımacılığı yapacak işletmecilerin Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmesi zorunludur. Bu işletmelerin filosunda en az iki adet hava aracının Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde adlarına kaydedilmiş olması gereklidir.

(2) İşletmecilerin işletme ruhsatı kapsamında faaliyet gösteren her bir hava aracı başına en az iki yüz bin ABD Doları karşılığı tamamı nakit ödenmiş sermayeye sahip olması zorunludur. İki milyon ABD Doları karşılığı sermaye koşulunu sağlayan işletmelerde ilave sermaye şartı aranmaz.

(3) Bu işletmecilerden teminat mektubu alınmaz.

(4) İşletmelerin, filolarında en az yirmi en fazla doksan dokuz koltuk kapasitesine sahip uçak bulundurmaya talep etmeleri halinde, bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen işletmeciler için aranan koşulları sağlamaları zorunludur.

Yük taşımacılığı

MADDE 17 – (1) İç ve/veya dış hatlarda tarifeli veya tarifersiz seferlerle filosunda tamamı sadece yük taşımacılığı yapmak amacıyla düzenlenmiş uçaklarla sadece ticari hava kargo taşımacılığı yapacak işletmecilerin Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi zorunludur. Bu işletmelerin yetkilendirilmelerinde;

a) Filosunda tamamı sadece yük taşımacılığı yapmak amacıyla düzenlenmiş uçaklardan mülkiyet veya kiralık olmak üzere en az iki adet uçağın Türk Sivil Hava Aracı Sicilinde adlarına kaydedilmiş olması gerekir.

b) Bu uçaklardan kiralık olanlar için işletmeciden toplamda bir milyon ABD Dolarını aşmamak üzere onaylı azami kargo kapasitesine göre ton başına yirmi beş bin ABD Doları kesin ve süresiz, limit içi banka teminat mektubu alınır.

c) Uçakların tamamı mülkiyetinde olan işletmelerden, banka teminat mektubu talep edilmez.

ç) İşletmenin, filosunda adına kayıtlı bulunan her bir uçak başına en az beş yüz bin ABD Doları karşılığı tamamı nakit ödenmiş sermayeye sahip olması zorunludur.

d) İşletmeci, filosunda bulundurması gereken uçak sayısı, teminat mektubu ve ödenmiş sermaye koşullarını yerine getirmesi halinde, ticari amaçlı yolcu taşımacılığında kullanılmamak kaydıyla, filosunda özel amaçlı yolcu taşımacılığında kullanılan hava aracı bulundurulabilir. Bu durumda, söz konusu yolcu taşımacılığında kullanılan hava aracı veya hava araçları için teknik, idari ve ilgili diğer şartları yerine getirmek koşulu ile ilave ödenmiş sermaye şartı aranmaz.

Ortak hükümler

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmeliğin 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddelerinde belirtilen işletmeler için aşağıda belirtilen ortak hükümler uygulanır:

a) Sermayesinin %51 inden fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan işletmelerden ödenmiş sermaye ve teminat mektubu şartları aranmaz. Türk Lirası sermayenin ABD Doları karşılığı, sermaye taksitlerinin nakit olarak ödenmiş olduğu günlerdeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak hesaplanır.

b) Ödenmesi gereken sermayenin tamamının ön izin alınmadan ödenmesi zorunludur.

c) İşletmeciden alınacak banka teminat mektubu, işletmecinin iflası veya işletme ruhsatının iptal edilmesi halinde, işletmecinin borç ve mükellefiyetlerinden tamamıyla bağımsız olarak, Bakanlıkça talep edildiğinde herhangi bir kanuni merasim ifasına, protesto keşidesine, hüküm alınmasına gerek olmaksızın ve herhangi bir itiraz ve def'i ileri sürülmeksizin, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından nakde çevrilir.

1) Söz konusu meblağ ile önce, varsa işletmecinin taşıma taahhüdünü yerine getirememesi nedeniyle taşınamayan yolcunun mağduriyeti önlenir. Daha sonra sırasıyla, SHGM'nin alacakları, DHMİ Genel Müdürlüğünün alacakları, Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları, Vergi alacakları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının alacakları ile Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı'na (Eurocontrol) olan ve mahkeme veya icra yoluyla kesinleşmiş borçları kanuni faizi ile birlikte tasfiye edilir. Bundan sonra bakiye kalırsa durumun uygunluğuna göre işletmeciye veya iflas masasına iade edilir. Banka teminat mektubunun Bakanlığa hitaben, kesin ve süresiz, limit içi olarak hazırlanmış olması zorunludur.

2) Mağduriyete uğrayan yolcuların seyahat belgelerinde belirtilen tarihten itibaren mağduriyetlerini gösteren bilgi ve belgelerle birlikte en geç bir ay içerisinde DHMİ Genel Müdürlüğüne şahsen başvuruda bulunması gereklidir.

ç) İşletmeci adına tescil edilecek hava araçlarındaki gürültü düzeylerinin en az Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşmasının Ek-16, 1. Cilt, 3. Bölüm ile öngörülen gürültü limitlerine uygun olması zorunludur. Ayrıca, söz konusu hava araçlarının Milletlerarası Sivil Havacılık Antlaşması Ek-8'e uygun olarak düzenlenmiş ve Genel Müdürlükçe uygun görülecek bir tip sertifikasına sahip olmaları zorunludur.

d) Hava araçlarının koltuk ve kargo kapasitesi, üretici firma tarafından onaylı maksimum koltuk/kargo kapasitesi üzerinden hesaplanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Organizasyon, Yönetici Personel Nitelikleri, Lisanslı Personel Temini

Organizasyon

MADDE 19 – (1) İşletmeci; bu Yönetmeliğin 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddelerinde belirtilen taşımacılık alanlarındaki gerekleri karşılayabilmek amacıyla uçuş işletme, yer işletme, eğitim, teknik ve mali konularda kendisinden istenen bilgi ve belgeleri, en geç yirmidört saat içerisinde Genel Müdürlüğe sunabilecek imkânlara sahip olmak zorundadır. İşletme ayrıca, Genel Müdürlükçe yeterli görülecek bir organizasyon yapısı ile kalite, kaza önleme ve uçuş emniyet sistemi kurmak ve işletme faaliyetleri süresince aktif olarak muhafaza etmek zorundadır.

a) İşletmeci; uçuş işletme, yer işletme, bakım, uçuş eğitim, güvenlik konularından sorumlu yöneticiler ile bir sorumlu müdür ve tüm organizasyonun sağlıklı bir yapıda olmasını ve sürekliliğini denetleme görevini üstlenebilecek kapasitede sorumlu müdüre bağlı ayrı ayrı veya tek bir kalite, kaza önleme ve uçuş emniyet programı yöneticisi görevlendirmek zorundadır.

1) Söz konusu yöneticilere ilişkin gereklilikler Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenir.

2) Söz konusu yöneticilerin yeterlilikleri, Genel Müdürlük tarafından incelenerek uygun görülmesi halinde kabul edilir.

3) Genel Müdürlük tarafından gerekli görülmesi halinde kabin, ticaret ve finans konularından sorumlu yöneticiler atanması talep edilebilir.

b) Bu maddede belirtilen yöneticiler, görev aldıkları konularda işletme sorumlu müdürü ile birlikte uçuş emniyeti ve havacılık güvenliğini sağlamak üzere Genel Müdürlüğe karşı sorumludurlar.

c) İşletmeci, yöneticilerden herhangi birisini değiştirmeyi planlaması halinde, görev değişikliğinin gerekçelerini ve varsa dayandığı belgeler ile yerine atayacağı yöneticinin ismini, öz geçmişini ve ilgili eğitim sertifikalarını, değişiklik yapılması planlanan tarihten en az on gün önce Genel Müdürlüğe bildirir. Genel Müdürlük tarafından yapılan incelemeler sonucunda gerekli görülmesi halinde, görevden alınacak bu personelin görüşüne başvurabilir ve/veya konuya ilişkin ilave rapor istenebilir.

ç) Yirmi koltuktan az kapasiteli hava araçlarıyla yapılacak işletmelerde bu fıkranın (a) bendinde belirtilen yöneticilerden birisi birden fazla yönetici personel görevi üstlenebilir. Bununla birlikte Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlardan kalite hizmeti satın alınabilir.

d) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen yöneticilerin uçucu personel olmaları durumunda, görev ve sorumluluk alanlarına giren konulara ayıracağı çalışma süreleriyle ilgili ayrıntılı planlamayı yaparak işletme el kitabında belirtmek ve Genel Müdürlük onayına sunmak zorundadır.

e) İşletmeci, her yıl Mart ayı sonuna kadar, bu fıkranın (a) bendinde belirtilen yöneticiler tarafından işletmede geçen yıl içerisinde yapılan ve bir sonraki yıl içerisinde yapılması planlanan çalışmalar hakkında, Genel Müdürlüğe bir faaliyet raporu sunar.

Lisanslı personel

MADDE 20- (1) İşletmeci, 10/1/1972 tarihli ve 14068 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Uçuş Harekat Uzmanı (Dispeçer) Lisans Yönetmeliği, 6/6/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği, 16/5/2007 tarihli ve 26524 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği, JAR OPS 1-3, ICAO Dokuman 7192’de öngörülen esaslar kapsamında, operasyon tipine ve bölgeye göre gerekli eğitim, lisans ve sertifikaya sahip yeterli sayıda uçuş ekibi, teknik ve idari personel ile uçuş harekât personeli istihdam etmek, bunlara ait bilgi ve belgeleri Genel Müdürlüğe önceden sunmak ve bu belgeleri operasyon süresince güncel ve geçerli tutmakla yükümlüdür.

(2) İşletmeci, geçici olarak, 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanuna ve bu Kanun kapsamında yayımlanan uygulama Yönetmeliklerine uygun olarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından izin almak koşulu ile yabancı uçuş ekibi ve teknik personel çalıştırabilir. Ancak, yirmi ve daha fazla koltuklu hava araçlarıyla işletmecilik yapacak işletmelerin, işletme ruhsatı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde filosunda yer alan hava aracı tiplerine göre yetkilendirilmiş pilotların ve teknisyenlerinin çoğunluğunun Türk vatandaşı olması zorunludur. İşletmeci, faaliyetlerinin devamı süresince bu koşulu muhafaza etmek zorundadır.

(3) Ancak, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen izin dışında; yabancı uçuş ekibi ve teknik personel, Genel Müdürlük veya Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından Sivil Havacılık Mevzuatı konusunda yapılacak Türkçe ve/veya İngilizce teorik ve/veya pratik sınavların her birinden 100 üzerinden en az 75 puan almak zorundadır.

(4) Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen sınavlar, ülkemizin üyesi bulunduğu JAA'ya tam üye olan ve JAR-FCL veya JAR-66 lisansı düzenlemeye yetkili kılınmış ülkeler tarafından tanzim edilmiş olan lisanslı personele uygulanmaz. Bu personelin lisansları aynen kabul edilir.

(5) 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun kapsamına girmeyen durumlarda; altı ayı geçmemek üzere, kiralama yöntemi ile sadece yurt dışındaki operasyonlar sırasında Türkiye Cumhuriyeti tescilli uçaklarda görev alacak JAA üyesi olmayan ülkelere mensup yabancı personel ile ilgili izinler Genel Müdürlük tarafından ayrıca değerlendirilir.

(6) Kabin ekibinin tamamının Türk vatandaşı olması esastır. Kabin ekibine ilişkin istisnai durum uygulamaları hakkında Genel Müdürlükten ayrıca izin alınması gereklidir.

(7) İşletmeci gerek duyması halinde Genel Müdürlükten önceden izin almak koşulu ile bir başka işletme bünyesinde görevli olan pilotları ve kabin memurlarını bir aydan az olmamak üzere çalıştırabilir. Ancak, çalıştırılacak pilotlar ve kabin memurları sadece görevlendirildikleri işletmede uçabilir. Pilotlara ve kabin memurlarına uçuşa başlamadan önce görev alacakları işletmecinin işletme el kitabına uygun olarak gerekli eğitim verilmesi zorunludur. Bu pilotların ve kabin memurlarının uçuş saatleri düzenli olarak diğer işletmeciye bildirilir.

(8) Uçucu personelin uçuş görev ve dinlenme süreleri, Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

İnceleme Komisyonu

İnceleme komisyonunun teşkili ve görev süresi

MADDE 21- (1) İnceleme komisyonu, işletme izni taleplerini incelemek ve bu Yönetmelikte belirtilen kurallara aykırı hususların tespiti ve alınacak önlemleri belirlemek üzere Genel Müdürün teklifi ve Bakanın onayı ile beş asil ve dört yedek üyeden oluşur.

(2) Genel Müdür komisyonun asil üyesi ve başkanıdır. Diğer dört üye ile dört yedek üye Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanları ve I. Hukuk Müşaviri arasından Genel Müdür tarafından seçilir.

(3) Genel Müdürün olmadığı veya Genel Müdürün gerekli gördüğü hallerde Genel Müdür Yardımcılarından birisi komisyona başkanlık eder.

(4) Komisyonun görev süresi bir yıldır. Komisyona seçilen üye, yeniden seçilebilir.

(5) Komisyon üyelerinden birinin herhangi bir sebeple görevinden ayrılması halinde ayrılan üyenin yerine ve kalan süreyi tamamlamak üzere Bakanın onayı ile yeni bir komisyon üyesi atanır veya seçilir.

(6) Asil üyelerin bulunmaması halinde yedek üyeler, bulunmayan asil üyelerin yerini alır.

Komisyonun çalışma esasları

MADDE 22- (1) Komisyon Başkanı ve üyeleri asli görevleri devam etmek üzere, en az ayda bir kez olağan toplantısını yaparak gündemdeki konuları görüşüp karara bağlar.

(2) Komisyon Başkanı gerekli gördüğü hallerde İnceleme Komisyonunu her an olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(3) Komisyonun sekreteryası işleri, Genel Müdürlük Uçuş Standartları Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

Toplanma ve karar alma esasları

MADDE 23- (1) Komisyon, üye tam sayısının yarısından bir fazlası ile toplanır. Komisyon kararlarını oyçokluğu ile alır. Her üyenin bir oy hakkı vardır ve çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşitliği halinde Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Komisyon kararına muhalefet şerhi koyan komisyon üyesi, gerekçesini yazılı olarak komisyon kararına eklemek zorundadır.

Komisyon inceleme esasları

MADDE 24- (1) İşletmeci tarafından yapılan ön izin ve nihai işletme izni talepleri, aşağıda belirtilen nitelikler dikkate alınarak değerlendirilir;

- a) Bu Yönetmelikte ve üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlar tarafından yayımlanmış olan dokümanlarda belirtilen idari, mali ve teknik nitelikler ile bilgi ve belgelerin yeterliliği,
 - b) Talep edilen hatlardaki yolcu ve yük potansiyeli,
 - c) Aynı hatta işletme yapan diğer işletmecilerin imkan ve kapasite durumları,
 - ç) Talep edilen işletmenin ülkenin ulaştırma, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarına yapacağı katkı derecesi,
 - d) Bünyesinde görev yapan uçucu ve teknik personel sayısı, eğitimi ve temin durumu,
 - e) Uçakların temin durumu ve hat bazında uygunluğu,
 - f) Hali hazırda faaliyette bulunan diğer herhangi bir işletmenin uçuş emniyet seviyesini olumsuz etkileyecek idari ve teknik zafiyet yaratması durumu.
- (2) Komisyon, işletme ön iznini kısmen kabul edebilir veya belirli şartlara bağlayabilir.
- (3) Gerekli görülmesi halinde işletme ruhsatında bölge, ülke ve/veya hat bazında sınırlandırma yapılabilir.

BEŞİNCİ KISIM İşletme Ruhsatı

BİRİNCİ BÖLÜM İşletme Ruhsatı Verilmesi Aşamaları

İşletme ruhsatı verilmesi aşamaları

MADDE 25- (1) İşletme ruhsatı verilmesi aşağıdaki aşamalardan oluşur;

- a) Başvuru aşaması,
- b) Ön izin aşaması,
- c) Doküman uyum aşaması,
- ç) Asıl ruhsat aşaması.
- d) Denetleme aşaması,
- e) Değerlendirme ve işletme ruhsatı verilmesi aşaması,

İKİNCİ BÖLÜM Başvuru Aşaması

Başvuru aşaması

MADDE 26- (1) Yirmi ve daha fazla koltuk kapasitesine sahip hava araçlarıyla yolcu ve yük taşımacılığı yapacak işletmeler ile sadece kargo taşımacılığı yapacak işletmeler başvurularını bu Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan formun doldurulması suretiyle yaparlar. On dokuz ve daha az koltuk kapasiteli hava araçları ile işletmecilik yapacak işletmeler bu Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan bilgi ve belgelerle Genel Müdürlüğe başvuru yaparlar.

(2) Form, verilmesinden itibaren onbeş gün içinde sivil havacılık mevzuatına uygun olup olmadığı yönünden incelenir ve değerlendirilir.

(3) Verilen bilgi ve belgelerin yeterli bulunmaması veya olumsuz değerlendirilmesi halinde; eksiklikler ile uygun görülmeyen konular sebepleri ile birlikte ayrıntılı şekilde yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

(4) Verilen bilgi ve belgelerin yeterli bulunması halinde, başvuru incelemesinde yapılacak değerlendirme toplantısının tarihi başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir. Toplantıya Yönetim Kurulu Başkanı veya yetkilendireceği bir temsilcisi ve Genel Müdürü ile Genel Müdürlük tarafından uygun görülen personelin katılımı zorunludur.

Başvurunun incelenmesi

MADDE 27- (1) Başvuru toplantısında aşağıda yer alan hususlar gerçekleştirilir;

- a) Başvuru sahibi planlanan işletme hakkında detaylı brifing sunar,
- b) Talep formunda yer alan bilgiler değerlendirilir. Herhangi bir değişiklik talep edilmesi halinde, talep formu yenilenir,
- c) Planlanan işletmenin bu Yönetmelikte öngörülen hükümlere ve mali güce sahip olup olmadığı incelenir,
- ç) Toplantıya katılanlara sivil havacılık mevzuatı hakkında bilgi verilir.

Talebin kabulü

MADDE 28- (1) İşletme ruhsatı başvuru formundaki talebin uygun görülmesi halinde, yazılı olarak başvurunun kabul edildiği bildirilir.

- (2) Kabul edilen işletme ruhsatı başvuru formu, kabul ediliş tarihinden itibaren iki ay geçerlidir.
- (3) Kabul edilen işletme ruhsatı başvuru formu, ön izin ve işletme izni için bir taahhüt niteliği taşımaz. Bu kabul, bütün hazırlıkların tamamlanması ve belgelenmesi halinde, işletme izninin verilebileceğini öngören bir belgedir.
- (4) Genel Müdürlük tarafından işletme ruhsatı başvuru formu kabul edilmeden; ön izin için başvuruda bulunulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ön izin aşaması

Ön izin aşaması

MADDE 29- (1) Ön izin aşaması, bu Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan bilgi ve belgelerin Genel Müdürlüğe sunulması ile başlar. Ön izin talebi, Genel Müdürlükçe en fazla altmış gün içinde incelenir.

(2) Sunulan bilgi ve belgelerin yeterli bulunmaması veya olumsuz değerlendirilmesi halinde; eksiklikler ile uygun görülmeyen konular sebepleri ile birlikte ayrıntılı şekilde yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

(3) Sunulan bilgi ve belgelerin yeterli bulunması halinde, başvuru sahibine yazılı olarak ön izin verilir. Ön izin verilmesi kararı, Genel Müdür onayı ile yürürlüğe girer.

a) Verilen ön izinler, veriliş tarihinden itibaren altı ay geçerlidir. Verilen ön izin süresi içerisinde gerekli hazırlıkların tamamlanamaması halinde inceleme komisyonu tarafından kabul görülecek zorunlu nedenlerden dolayı, bir defaya mahsus olmak üzere ön izin süresi en fazla üç aya kadar uzatılabilir.

b) Verilen ön izin süresi içerisinde, gerekli hazırlıkları tamamlayamayan başvuru sahipleri, ön izin bitim tarihinden itibaren, en az bir yıl süreyle yeniden ön izin için müracaatta bulunamazlar.

c) Ön izin, işletme izni için bir taahhüt niteliği taşımaz. Bu izin, başvuru sahibinden talep edilen bütün hazırlıkların tamamlanması ve belgelenmesi halinde, işletme izninin verilebileceğini öngören bir belge mahiyetindedir.

ç) Ticari hava taşımacılığı yapabilmek için işletme ruhsatı alınmasına ilişkin bu Yönetmelik ile belirlenen şartlar, işletmecinin işletme ruhsatı alabilmesi için asgari şartlardır. Ön izin alınmadan bu şartların sağlanmış olması; işletmeciyi, ön izin veya işletme ruhsatı verilmesi için hak sahibi yapmaz.

d) Ön izin verilen yirmi ve daha fazla koltuk kapasitesine sahip hava araçları ile işletmecilik yapacak başvuru sahipleri, işletme ruhsatı verilmesi için gerekli tüm faaliyetleri, uçucu personelin, bakım personelinin, yer personelinin ve idari personelin istihdam edileceği tarihleri, tüm personel için eğitimlerin nerede, nasıl, kim tarafından alınacağını, uçak ve tesis edinimlerini, el kitapları yazılmasını ve Genel Müdürlük incelemesine sunulmasını, teknik dokümanların temin edilmesini, Genel Müdürlük denetlemesinin ne zaman yapılacağını planlanan tarihleri içeren faaliyet takvimini hazırlayarak ön izin tarihinden itibaren en geç on iş günü içinde Genel Müdürlüğe sunar. Faaliyet takvimi, ön izin tarihinden itibaren en çok altı ayı kapsayacak şekilde hazırlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Doküman Uyum Aşaması**

Doküman uyum aşaması

MADDE 30- (1) Doküman uyum aşamasında, Genel Müdürlük tarafından başvuru sahibinin faaliyetleri sırasında kullanacağı el kitapları ile diğer dokümanları incelenir, onaylanır veya reddedilir. Her kitap, başvuranın ilgili yönetici personeli ile birlikte incelenerek, sivil havacılık mevzuatına ve emniyetli operasyon uygulamalarına uygunluğu araştırılır.

(2) Doküman incelemeleri faaliyet takvimine uygun olarak yapılır.

(3) Genel Müdürlüğe gönderilecek tüm el kitapları A4 formatında olmak zorundadır.

(4) Genel Müdürlük aşağıda isimleri yer alan el kitaplarını ve dokümanları inceler ve onaylar.

a) İşletme El Kitabı Bölüm A, B, C ve D, Kalite El Kitabı, yirmi ve daha fazla koltuk kapasiteli hava araçları ve sadece yük taşımacılığı için; Yer İşletme El Kitabı, Kabin Ekibi El kitabı, Kabin Ekibi Eğitimi El Kitabı, Kalite ve/veya Kaza Önleme ve Uçuş Emniyet El Kitabı,

b) Filodaki her bir tip hava aracı için ayrı olarak hazırlanmış Asgari Teçhizat Listeleri,

c) Bakım Yönetimi El Kitabı,

ç) Bakım Programı veya Programları,

d) Filoda bulunan tüm uçaklar için Ağırlık ve Denge Formları,

e) Güvenlik Planı,

f) Bir arada veya ayrı ayrı Teknik ve Uçuş Kayıt Defter Sayfaları,

g) Güncel üretici firma dokümanları,

ğ) Genel Müdürlükçe istenebilecek diğer dokümanlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Asıl İşletme Ruhsatı Aşaması**

Asıl işletme ruhsatı aşaması

MADDE 31- (1) Başvuru sahibi, Genel Müdürlük tarafından onaylanan faaliyet takviminde yer alan tüm faaliyetlerin ve doküman uyum aşamasının tamamlanmasını müteakip, ön izin bitim tarihinden önce bu Yönetmeliğin Ek-3'ünde açıklanan işletme ruhsatı talep dosyasını Genel Müdürlüğe sunar. Sunulan işletme ruhsatı talep dosyası en geç doksan gün içinde Genel Müdürlükçe incelenir.

(2) Verilen bilgi ve belgelerin yeterli bulunmaması veya olumsuz değerlendirilmesi halinde, eksiklikler ile uygun görülmeyen konular sebepleri ile birlikte ayrıntılı şekilde yazılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

(3) Verilen bilgi ve belgelerin yeterli ve uygun bulunması halinde, başvuru sahibi Genel Müdürlük tarafından işletme ruhsatı yeterlik denetlemesine tabi tutulur.

ALTINCI BÖLÜM

Denetleme Aşaması

Denetleme aşaması

MADDE 32- (1) Denetleme aşamasında, başvuru sahibi tarafından teklif edilen faaliyetlerin etkinliği belirlenir. Tesis ve teçhizatın yeterliği kontrol edilir. Yasal düzenlemelere ve uygulamalar uygunluk konusu incelenir.

(2) Bu amaçla başvuru sahibine, operasyon, bakım, emniyet ve güvenlik konularında denetleme yapılır. Yapılan denetlemede, tespit edilen bulgular hazırlanan denetleme raporu ile başvuru sahibine bildirilerek düzeltilmesi talep edilir. Denetleme sonucunda tespit edilen bulguların giderildiğinin yerinde tespiti için gerekli görülen durumlarda Genel Müdürlük başvuru sahibine ilave denetlemeler yapabilir.

(3) İşletmeci, denetleme esnasında Genel Müdürlük tarafından incelemesi için her türlü kolaylığı sağlamak, istenen tüm bilgi ve belgeleri sunmak zorundadır.

(4) Bu kapsamda yapılacak denetleme sırasında işletmenin organizasyonu ve uçuş işletme, yer işletme, teknik, eğitim, ticaret, finansman, kalite, uçuş emniyet, performans, dispeç, ekip planlama, kabin hizmetleri, güvenlik birimleri denetlenir. Denetleme esnasında gerçekleştirilecek her uçuşun işletme tarafından hazırlanan el kitaplarında yer alan hükümlere göre yürütülüp, yürütülemeyeceği konuları üyesi bulunduğumuz uluslararası kuruluşlar tarafından belirlenen standartlara uygun olarak incelenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Değerlendirme Aşaması

Değerlendirme aşaması

MADDE 33- (1) Denetleme aşamasının tamamlanmasını müteakip, işletme ruhsatı talep dosyası ve denetleme sonucunda hazırlanan denetleme raporu inceleme komisyonu değerlendirilmesine sunulur.

(2) Uygun bulunmayan başvurular sebepleri ile birlikte işletmeciye iade edilir.

(3) Uygun bulunan başvurular inceleme komisyonu kararını müteakip, Bakanın onayına sunulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İşletme Ruhsatı Verilmesi Aşaması

İşletme ruhsatı verilmesi aşaması

MADDE 34- (1) İlk işletme ruhsatı verilmesi kararı Bakanın onayı ile yürürlüğe girer. Uygun bulunan başvuru sahibine bu Yönetmeliğin Ek-4'ünde yer alan işletme ruhsatı verilir. İşletmeci bu Yönetmelikte istenen koşulları sağladığı sürece, işletmecinin işletme ruhsatı geçerlidir. İşletme ruhsatının verildiği, ilgili uluslararası kuruluşlara bildirilir.

(2) İşletme ruhsatı, bu Yönetmelikte istenen koşulların korunması koşuluyla ilk verilişte en fazla bir yıl için düzenlenir ve Genel Müdür tarafından en fazla üç yıl süre ile yenilenebilir.

(3) İşletmeci, işletme ruhsatı bitim tarihinden en az doksan gün önce Genel Müdürlüğe yazılı olarak ruhsat yenileme başvurusunda bulunmak zorundadır.

(4) İşletme ruhsatı verilen işletmeci, işletme ruhsatı ekinde yer alan işletme şartlarının dışında ve bu şartlara aykırı bir şekilde işletmecilik yapamaz.

(5) İşletmeci, işletme ruhsatında yer almayan herhangi bir hava aracını işletemez.

(6) İşletmeci, işletme ruhsatı verilmesini müteakip en geç altı ay içerisinde uçuş faaliyetlerine başlamak zorundadır.

ALTINCI KISIM
Genel Prosedürler
BİRİNCİ BÖLÜM

Eğitim

MADDE 35- (1) İşletmeciler, hizmetin uluslararası standartlarda sağlanması amacıyla operasyon tipine ve bölgesine göre işletmede görev yapan tüm personelin temel, tip, tazeleme ve iş başı eğitim ihtiyaçlarını gidermek üzere işletme el kitapları içerisinde eğitim programlarını hazırlamak ve hazırlanan programa göre gerçekleştirmek zorundadır. Eğitimlere ilişkin gereklilikler Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenir.

Kalite güvence sistemi

MADDE 36-(1) İşletmeci, faaliyetlerini ulusal ve uluslararası mevzuatlarda belirlenen standartlara uygunluğunu sağlayacak bir kalite sistemini işletme tipine göre yapılandırılır ve uyarlar. Kalite sistemi işletme ve bakım organizasyonunun bütünüleyici bir parçasıdır. Tarafsız bir denetim sağlayabilmek için, kalite sistem yöneticisi ve denetim fonksiyonları, işletme ve bakım yapısından bağımsız olmak zorundadır. Kalite sistemine ilişkin gereklilikler Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenir.

(2) Tarifeli seferler ile yolcu ve yük taşımacılığı yapacak işletmelerin işletme ruhsatı aldığı tarihten itibaren en geç üç yıl içerisinde IATA IOSA belgesi almak zorundadır.

Emniyet sistemi

MADDE 37- (1) İşletmeci, operasyonlarına başlamadan önce, operasyon tipine ve bölgesine uygun olacak şekilde kaza önleme ve uçuş emniyet programı oluşturmak, bu program doğrultusunda 27.000 Kg'dan ağır hava araçları için FDM ve/veya FODA sistemini işler hale getirmek ve faaliyet süresince aktif durumda bulundurmak zorundadır. Emniyet sistemine ilişkin gereklilikler Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenir.

(2) İşletmeci, FDM ve/veya FODA sisteminden elde edilecek analizlerden faydalanarak uçuş emniyetini en üst düzeye çıkaracak önlemleri almak zorundadır.

Özel Yetkiler

MADDE 38- (1) Genel Müdürlük veya diğer ülkelerin ilgili otoritelerinden özel izin alınmadıkça, patlayıcı ve tehlikeli maddeler taşınmaz.

(2) Genel Müdürlükten özel yetki izni alınmadığı müddetçe işletmeler; RVSM, RNAV, RNP, MNPS, LVO, ETOPS uçuşu gerçekleştiremezler.

YEDİNCİ KISIM
Denetim
BİRİNCİ BÖLÜM
İnceleme ve Denetim

İnceleme ve denetim

MADDE 39- (1) Genel Müdürlük; işletmelerin ön izin ve/veya işletme ruhsatı verilmesine ilişkin başvuruları inceler, ön izin ve/veya işletme ruhsatı verilmesi ile ilgili belgeler üzerinde ve/veya yerinde inceleme yapar.

(2) Genel Müdürlük; işletmelerin ön izin ve/veya işletme ruhsatı verilmesinden sonraki tüm faaliyetlerini denetlemeye ve gerekli hallerde düzeltici uyarıda bulunmaya, uçuşları geçici veya devamlı olarak durdurmaya yetkilidir.

(3) İşletmeci faaliyetlerinin ulusal ve uluslararası mevzuatlarda belirlenen standartlara uygunluğu, Genel Müdürlük tarafından haberli veya habersiz olarak denetlenir veya denetletirilir.

İKİNCİ BÖLÜM Mali Denetim

Mali denetim

MADDE 40– (1) Genel Müdürlük; işletmecinin mali durumunu denetler veya denettirir ve gerekli hallerde düzeltici uyarıda bulunur.

(2) Genel Müdürlük tarafından yapılacak veya yaptırılacak mali denetimlerde, sermaye piyasası mevzuatının ilgili hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş şirketin yıl sonu konsolide bilançosunda, bu Yönetmelikle istenen sermayesinin öz varlık içerisinde mevcut olması ve kısa vadeli borçlarının dönen varlıklarının değerinden yüksek olmaması gerekir.

(3) Yirmi ve daha fazla koltuk kapasitesine sahip uçaklar ve kargo uçakları ile işletmecilik yapacak işletmeciler, havayolu işletmecisi olarak elde ettiği gelirden ticari finansman sağlanması işlemi ile ticari faaliyetine ilişkin işlemlerin haricinde kalacak ve şirket aleyhine sonuç doğuracak şekilde herhangi bir şirkete veya şahısa yasalara aykırı şekilde para aktarması yapamaz. Bu konuda somut ve belgeye dayalı şikayet alınması veya Genel Müdürlük tarafından tespit edilmesi halinde, ücreti denetlenen işletmeci tarafından ödenmek üzere, Genel Müdürlük tarafından bir veya birden fazla bağımsız dış denetim şirketine denetim yaptırılır.

(4) Koltuk kapasitesi yirmi ve daha fazla olan uçaklarla ve kargo uçakları ile işletmecilik yapan işletmeciler tarafından, her yıl en geç Nisan ayı sonuna kadar Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetimle Yetkili Kuruluşlar Listesinde yer alan Bağımsız Denetim Kuruluşlarından birine uluslararası finansal raporlama sistemine göre bir mali denetim yaptırarak, sermaye piyasası mevzuatının ilgili hükümlerine uygun olarak hazırlanmış konsolide mali tablolara ilişkin mali denetim raporuyla birlikte;

a) Bir önceki yıla ait vergi dairesine veya yeminli mali müşavirlik bürosuna onaylatılmış bilanço ve gelir-gider tablosu,

b) Bir sonraki yıla ait olabilecek kar ve zararlarını gösteren tahmini bilanço,

c) Bir sonraki yıl için olabilecek yatırım ve uçak kirası, yakıt, personel, bakım, sigorta, yer hizmetleri, havaalanları ve Eurocontrol gibi işletme giderlerini ve olabilecek gelir tahminlerini gösteren rapor,

ç) Bir sonraki yıl uçak kirası, yakıt, personel, bakım, sigorta, yer hizmetleri, havaalanları ve Eurocontrol gibi işletme giderlerini ve işletmecinin mali durumu üzerinde önemli bir etkiye sahip olan hedeflenen yapı ve faaliyet değişiklikleri de dahil yatırımlarını hangi kaynaklardan karşılayacağını gösteren bilgi ve belgeler,

Genel Müdürlüğe sunulmak zorundadır. Bu süre zorunlu durumlarda işletmecinin talebi üzerine Genel Müdürlük tarafından en fazla bir ay uzatılabilir.

(5) Bu madde çerçevesinde Genel Müdürlüğe halka açık işletmelerce bilgi sunumlarında, sermaye piyasası mevzuatında halka açık şirketler için öngörülmüş olan hükümlere uygun hareket edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Bakım ve Teknik Denetim

Bakım ve teknik denetim

MADDE 41– (1) İşletmelerin bakım sistemleri ile işletmenin filosunda yer alan hava araçlarının tüm bakım ve teknik denetimleri ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde yapılır.

SEKİZİNCİ KISIM Cezai Hükümler ve İdari Yaptırımlar

İdari Yaptırımlar

MADDE 42– (1) Bu Yönetmelikte belirtilen kurallara uymayan işletmecilere 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 141 inci, 142 nci ve 143 üncü maddelerinde belirtilen cezai hükümler uygulanır. Ayrıca, bu işletmelere aşağıdaki idari yaptırımlar da uygulanır;

a) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen şirket türünü ve 7 nci maddesinde belirtilen şirket iştiğal konusunu işletme süresince muhafaza etmeyen işletmelerin işletme ruhsatları, Yönetmeliğe uygun hale getirilinceye kadar askıya alınır,

b) Bu Yönetmeliğin 8, 9 ve 11 inci maddelerinde yer alan hükümlerden herhangi birine aykırı davranılması halinde işletmecinin işletme ruhsatı, işletmenin durumu Yönetmeliğe uygun hale getirilinceye kadar askıya alınır,

c) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen yönetici personel değişikliğinin Genel Müdürlük onayı olmaksızın yapılması halinde işletme sorumlu müdürünün yönetici onay belgesi bir ay süre ile askıya alınır,

ç) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen sorumlu yönetici personelden herhangi birisinin yönetici kabul belgesinin Genel Müdürlük tarafından iptal edilmesi halinde bu yönetici en az iki yıl süreyle bir başka işletmede yönetici personel olarak görev alamaz,

d) Bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen işletmecinin organizasyonunda görev alan; yönetici personel sayısında eksilme olması halinde, işletmeciye en fazla on beş gün süre verilir. Verilen süre içerisinde işletmecinin organizasyonunu tamamlayamaması halinde, uçuşları organizasyonunu tamamlayıncaya kadar geçici olarak durdurulur,

e) Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesine aykırı davranan işletmelerin uçuş işletmeden sorumlu yönetici personelinin yönetici onay belgesi iptal edilir,

f) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendinde, 14 üncü maddesi birinci fıkrasının (a) bendinde, 15 inci maddesi birinci fıkrasının (a) bendinde, 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında ve 17 nci maddesi birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen işletmecilerin filosunda bulundurması gereken hava aracı sayısında eksilme olması halinde, işletmeciye en fazla üç ay süre verilir. Verilen süre içerisinde uçak sayısını tamamlayamaması halinde, verilen süre sonunda işletme ruhsatı askıya alınır veya iptal edilir,

g) Bu Yönetmeliğin 13, 14, 15 ve 17 nci maddelerinde belirtilen teminat mektuplarının Genel Müdürlük tarafından talep edildiği tarihten itibaren üç ay içinde teslim edilmemesi halinde işletmecilerin uçuşları, teminat mektubu Genel Müdürlüğe teslim edilinceye kadar durdurulur,

ğ) Bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesi dört, beş ve altıncı fıkrasına uymayan işletmelerin yönetici personelinin yönetici kabul belgesi askıya alınır veya iptal edilir. Ayrıca, işletme ruhsatının geçerliliği inceleme komisyonu tarafından yeniden değerlendirilir,

h) Bu Yönetmeliğin 35 inci maddesinde belirtilen eğitim programlarını hazırlayamayan, eğitimleri zamanında vermeyen işletmelerin eğitimden sorumlu yönetici personelinin yönetici onay belgesi iptal edilir,

ı) Bu Yönetmeliğin 38 inci maddesine aykırı davranan işletmecilerin uçuş işletmeden sorumlu yönetici personelinin onay belgesi askıya alınır veya iptal edilir.

i) Bu Yönetmeliğin 40 inci maddesinde belirtilen denetim sonucunda uçuş emniyeti açısından sakınca görülmesi durumunda işletmenin uçuşları durdurularak işletmeye en fazla 3 ay süre verilir. Verilen süre içerisinde tespit edilen hususların giderilememesi durumunda işletmecinin işletme ruhsatı askıya alınır veya iptal edilir,

j) Uçuş emniyetine etki etmeyen ancak bu Yönetmelik ve üyesi olduğumuz uluslar arası kuruluşlar tarafından belirlenen koşulların tamamının veya bir kısmının kaybedildiğinin tespit edilmesi halinde işletmeciye en fazla üç ay süre verilerek eksikliklerin tamamlanması istenir. Verilen süre içerisinde eksikliklerini tamamlamayan işletmecinin uçuşları durdurularak işletme ruhsatı askıya alınır. Verilen süre içerisinde eksikliklerini gideremeyen işletmecilerin işletme ruhsatları iptal edilir,

k) Bu Yönetmeliğin 40 ncı maddesinde belirtilen mali denetimler sonucunda istenen düzeltici önlemleri alamayan işletmelerin uçuşları geçici veya devamlı olarak durdurulabilir veya işletme ruhsatı askıya alınır veya iptal edilir,

l) Bu Yönetmeliğin 40 ncı maddesi dördüncü fıkrasında belirtilen mali denetim raporunu ve dördüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen bilanço ve bilgi ve belgeleri istenen süre içerisinde eksiksiz olarak Genel Müdürlüğe sunamayan işletmecilerin uçuşlarına müsaade edilmez,

m) Bu Yönetmeliğin 40 ncı maddesi dördüncü fıkrasında belirtilen mali denetim raporu ve dördüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen bilanço ve bilgi ve belgelerin incelenmesinden işletmecinin mali probleminin bulunduğu anlaşılırsa, işletmeci yazılı olarak uyarılır. İşletmecinin mali problemi olmadığını veya kısa bir süre içerisinde

giderebileceğini en geç otuz gün içerisinde Genel Müdürlüğe belgeleri ile birlikte kanıtlayamaması halinde, uçuşlar geçici olarak durdurulur.

n) Bu Yönetmeliğin 40 ncı maddesinde belirtilen mali denetim sonucunda İşletmecinin uçak kirası, yakıt, personel, bakım, sigorta, yer hizmetleri, havaalanları ve Eurocontrol gibi işletme giderlerini karşılayamaz duruma düştüğünün anlaşılması halinde, işletmeciye en fazla üç ay süre verilir. İşletmecinin doğmuş ve doğacak olan tüm borçlarını ödeyebileceğini belgeleri ile Bakanlığa kanıtlayamaması durumunda ise verilen süre sonunda işletme ruhsatı üç ay süre ile askıya alınır. Bu süre içerisinde işletme giderlerini karşılayamaması halinde ise işletme ruhsatı iptal edilir.

DOKUZUNCU KISIM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Haksız rekabet

MADDE 43- (1) İşletmeler, iç veya dış hatlardaki tarifeli seferlerinde 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile yasaklanan doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan antlaşmalar yapamazlar ve uyumlu eylemlerde bulunamazlar.

Uluslararası standartların güncellenmesi

MADDE 44- (1) İşletmelerin, üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlar tarafından yayınlanan standartlarda oluşan yenilik ve değişikliklere işletme süresince uyum sağlaması zorunludur.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 45- (1) Bu Yönetmelikle hüküm bulunmayan hallerde 2920 sayılı Kanun, 5431 sayılı Kanun, 4749 sayılı Kanun ile uygun bulunan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ve ilgili ekleri hükümleri uygulanır.

(2) Bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili gerekli alt düzenleyici işlemleri yapmaya Genel Müdürlük yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 46- (1) 01/06/2007 tarihli ve 26539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A) yürürlükten kaldırılmıştır.

Ön izin almış mevcut işletmelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce ön izin alarak işletme ruhsatı alma aşamasına gelmiş olan işletmelere, talep etmeleri halinde, bu Yönetmeliğin yayımından önce yürürlükte olan 01/06/2007 tarihli ve 26539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A) hükümlerine göre ruhsat verilir.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İşletmecilerin, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren mevcut durumlarını; bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen asgari hava aracı sayısı şartını en geç iki yıl içerisinde yerine getirmek zorundadır. Bu süre içerisinde gereken koşulları sağlayamayan işletmecilerin işletme ruhsatları askıya alınır ve/veya iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 47- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 48- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Genel Müdür yürütür.